

Influénza (flu) farádé biaram

Influenza (flu)

Rohingya

Influénza (flu) farádé biaram maaní kí?

Influénza (flu) farádé biaram hoódé híin uggwá influénza farádé biaram virás ókkolor zoriya niyác loó ar féléde rastat mazé ódé mostó farádé biaram. Éçe maincörtu ódé dui doilla influénza farádé biaram asé: A ar B. Hé dui doillar búrtortú aró bout doilla kisímor zaat okkól ase. Influénza farádé biaram hoódé híin hámicá oóde tándi biaramorttuwaró becí hótára. Kothín keis okkólot mázé pneumoniar zoriya niyác loiti ar féléiti mockil okkól oó. Oinio ocúida okkólot mázé influénzar zoirya dil yá brian ótt mazé fúli zágoí, ar sepsis(virás ór zoriya faráiyaro oóde hótara biaram) biaram oó (jisím ót faráiyede biaram óre ódorbaaré zuwab de). Fotti bosór, NSW mázé kessú manuíc flu-loi taálukat asédé biyaram okkólor zoria mara zaa.

Maincörtú influénza farádé biaram biaram híin bosóror ze honó thaimot oó kintu becí bág cít hál ar cít or cúrut mázé oó. Becí bág flur móusum okkólot ho ek doilla zator biyaram okkól cómajot mázé gúra ferá gore.

Flu óibár alaamot okkól kí?

Influénza farádé biaram oíyedé maincé mazé mazé nise aséde kessú alaamot okkól yá bekkúlun okkólór tujurba faitfare:

- gaatzor ar círcír hafani okkól
- Hañc, golat bíc ar nakot cíyon fáni yá nakot jam
- Duñwá síssiya okkól, girá síssiya okkól, matá hoñrani okkól ar síssiya (becí bolfora)
- Matá fakká, hoógora aiyéde ar lamani bairam (híin doñr maincörtúwaro gura fuwáindortú becí dahá za).

Influénzar farádé biaram alaamot okkól ek háftáttuwaro becí táge. Kessú maincörtu hálka alaamot okkól ho ekdin táge, haás gori zodi hítarattu age farailde biaram yá váksin mairjilde hétolla biaram rukéde taakot ase. Kessú manuíc influénza farádé biaram oóde hítarattú becí hótára ói zeénnéki feccát biaram (pneumonia) yá mostó niác loibella mockil oí hítarare ácfátal ótt bórttí gora fore. Héndilla hótára okkól zehonó kiyortu óitt fáre kintu becí bág zarattú odórbaare biaram okkól oibár hótara ase.

Flu keén gori sórái zagoi?

Influénza farádé biaram becí bág maincé hañcílé yá nak thañile híinortu fúçá okkól forede híinor zoriya sórai za. Híin aró biaram oíyede híte dóirjedé yá ze jinís okkólot virás ór fúçá okkól foirjje híinortu sórai zagoi. Influénza biaram oíyede manuíc uggwártú biaram oíyaro ocúk oíyede thaimott yá ocúk nóiti yó ar ekzonor héçe farái faribou.

Zodi tuñártu flur alaamot ókkol oíle, yá influénza farádé biaram asé hói dóhra forile, iyan zoruri gorot mazé tágibella ar tuñár alaamot okkól hótóm noóití zugazug nogoron dorhar.

Flu keéngori tuwai faá?

Influénza farádé biaram ré baná tuwai faade torika oíyede PCR (nak ar golar sép loi) teés gorile.

Tuñár daktor loi hotá hoo zodi tuñártu influénzár farádé biaram lá uggwá PCR teés goribella háwalar hagos lagibou né. Virás faráde biaramorttú basibella dabai gorár torika okkól ase ze manuíc okkól orttú odórbaare flu biaram oíbar hótára ase híinortu basibella.

Manuíc okkólortu biyaram ar ekzonoré farái difarefán hotódin táge?

- Manuíc okkól biarmor alaamot okkól cúru dahá nodibár age biaram arekzonore fargarai difare.
- Doñr manuíc okkól biaram cúru oíyaro 3 dinorttu 5 dinor bútoare arekzonore becí bág fargarai difaribar hálot táge.
- Gura fuwáin okkól biaram cúru oiyaro 7 dinortu 10 din ór bútoare arekzonore fargarai difaribar hálot táge.
- Gura fuwáin ar manuíc zarattu biaram rukíbar taakotor nezam ór komzuri asé hítara lamba thiam faán arekzonore biaram fargarai difarede hálotot táge.

Odórbaare biaram oíbella hótarat máze honnwá asé?

Zehonó ekzonorttú infuénza farádé biaram oíí faribou, kessú manuícórtu odórbaare biarmor hótara ase (becí bág influénza farádé biaram biarmor ocúk oibou, ar becí hótára táibou ar áñcfatal ór dekbál laibou), nisor íin cámel ase:

- Dudór baicca ar fuwain 5 bosór ór nisor boic aséde hítara
- Manuíc boic 65 bosór ar aró boic becí asédé hítara
- Aboriginal ar Torres Strait Islander maunuíc
- Háamil oiyéde mañya fuwain, háamil ór boic zeddur oibou óuk
- Manuíc zará haás ocúkor hálot okkolot asé zeénnéki dil ór biaram, bouddiná féccwár biarmor hálot(odórbaare asthma(dóoni) biaram, kidney biaram, hoillar biyaram, diabetes biaram, muñta boli biaram, bouddiná demakor biarmor hálot okkól, lowór biaram, gar biaram rukíbar taakot notágon, ar onio bouddina hámicá dabai gorát tága forer yá ácfatalót bórti gora forede héndilla hálotot aséde fuwain yá boro manuíc.

Zodi tuñi lawaris yá burá manuíc dekbál gordede héçe tágo yá lamba thaimor lá dekbál goribella rakede zagat tágo, tuñi oító fáre odórbaare biaram foribar hótarat asó. Zodi tuñi tuñár hótare fakka gori nozanilé, uggwá daktor loi hotá hoó.

Añi keéngori nize ar arekzonore basaiyum?

Tuñár bosórot mázé ekbar marede váksin híin maro

- Fotti uggwá manuíc 6 máñcór owre aséde hítara bosór é ekabar marede [váksin](#) íba mariyaro nize ré ar onio zonóre influénzá farádé bairam tú basáo.
- Manuíc zarattu odórbaare influénza farádé biaram oibár hótara asé hítara oítófáre maana váksin maribella [Decóitta Fúñc marade Fúrúgram](#) ór zoriya maribár laaek oíttfare.
- Ze manuíc okkólortu odórbaare influénza farádé biaram oibár becí hótara asé hítarar loi hámicá taalukat gorile (zeénnéki sehéth ar górot zai dekbál gorede ham goroiya okkól ar fémilir member okkól) flu váksin marile basai fariba.

- Uggwá flu váksin fotti bosór maribar dorhar, kiyorlá boli hoile fotti bosór influénza farádé biaram virás ór kisím ór zaat hámicá bodole (mutate/noiya foida oó). Uggwá váksin óre fotti bosór móusómot oífare dé flur zaat híbár mutabek toyar gore. Váksin maredé híine influénzar farádé biaram becí hótara aséde influénza virás biyaramortu basai fare.

Zodi tuñártu odórbaare biyaram oibar becí hótara táile uggwá flan gorí rako

Zodi tuñártu odórbaare biyaram oibar becí hótara táile, tuñi biaram noforibár age tuñár daktor loi hotá hoó ar flan ekkán goro, ki teés ar ki dabai goribella dorhar. Eçé biyaram nofariabella dabai okkól moujood ase influénzar farádé biaram dabai goribella. Tuñár daktor é [biyaram nofaráibar agor-teés goribar flan](#) ekkánor fórom fura gori faribou ar tuñi tuñárla ki dabai gorilé háçibou dé híin biasana gori fariba.

Zodi tuñártu influénza farádé biaram oíye, tuñár daktorortu tuñáre biaram nofarade dabair sílip diya foribou kintu flan ekkán tágile tuñár biaram nofaraibar dabai loibella toraturi ar asán oibou.

Tuñi ar onio kiyore basaibella cáda asán kodomor amólgoro

Eçé cáda asán kodom okkól asé onio kiyore basaibella, iín ó cámel ase:

- Zodi tuñártu ocúk oile tuñi gorot tágo ar mask foró zodi tuñártu goror baare zaaforedde oile
- Baire zagat fuñwati taikkiyoo yá boro zagat, bálagori boiyar niyola góla aséde zaga okkól dorozá ar kirkiri kúla raikkyo
- Manuíc becí gónó aséde zaga okkólorttu basi tákkiyo
- Zodi tuñi biaram oíyode oile yá influénzar farádé biaram teés ót fuk faiyede oile manuíc okkól odórbaare biaram foribár hótara aséde manuícór héçé no beraíyo.
- Hátor bálá sáfsutára rakéde hygiene estomal goro, hát duwa yó cámel ase.

Flu biaram óre añí keén gori héfázotor sáte sóoñliyum?

Gorot máze tágo ar onio manuícór hótarae homao

Zodi tuñi influénza farádé biaram loi biaram oíyode oile, gorot tágo ar onio maincór loi nosdik tágartú basi takkiyo. Ocúk oiyede fuwaindóre eskul ar onio kéla dúlartu duré rako. Onio maincóre ocúk faraidibella basao, gorot tágo homesé hom 24 gónta fán tuñwar gar zor bála oízai yaro ar zetún fán tuñwar gar báala lage. Iyan becí haás zoruri zodi tuñi manuíc zaráttu odórbaare biaram oibár hótara ase, zeéneki hámel oiyede beçiyán, gura fuwain okkól, boic ola manuíc ar añcfátalot tágedede mauníc, burá maincóre rakéde zaga yá maazur okkólore dekbál gorde zagat beraito zoórde oile.

Zodi tuñi biaram rukéde dabai loibella laaek asóde oile híba cúru goro

Manuíc zarattu odórbaare influénza farádé biaram oibár hótara asé hítara oítófáre biaram rukéde dabai maribar laaek oíttfáre zeénneki oseltamivir (Tamiflu®). Biaram rukéde dabai é odórbaare biyaram oibella ruke, añcfátalot bórti gora ar mara zaibartu ruke zodi tuñi soóre dabai estomal gororde oile. Iyan zoruri tuñi tuñwar daktor loi zeto toraturi faro zugazug goro tuní biaram rukede dabai ki loifariba né saibella. Daibai híba becí ham gore zodi tuñi biaramor alamot cúru oiyaro 48 góntar bútoze zodi loiyode oile.

Tuñwar alaamot okkólore nozor dari rako

Beéc bág alaamot okkól nisor torika iín loi soñli fare:

- Becí gori aram goron
- Hámicá paracetamol yá ibuprofen hoón gatzor ar bícórtu aram faibella (fuwain 16 bósoror nisor boic aséde hítárare aspirin-dabai aséde híin nodiyo)
- Faní niyom mutabek hámicá háíyaro gat fani rakon.

Hoñrté modot lagibou zanon

Zodi tuñi é nisor alaamot okkól iín foórde oile (000) mázé koól gori toraturi ambulanse ór staff óre tuñwartu influénza farádé biaram asé boli hoó:

- Niyác loiti bazér yá niyác zure zure loór
- Bukor maze sísiyar yá bukot maze 10 minute fáan deri gori sibiróri bári oiye
- Oulfóul lager yá atíkka matá gúrár
- Bar bár hoógoror.

Zodi tuñwartu flu farádé biaram ase ar sehétor baaborte súwal okkól ase hiín medikál zoruri háalot noó, tuñwar daktore zugazug goro yá healthdirect ótt 1800 022 222 ótt koól goro. [Healthdirect](#) oyéde 24 góntá maana, háftat máze 7 din. Uggwá rejístár gorá aséde nárese é tuñwar koól óre zuwab díbou, kessú súwal okkól gori sói dekbál goribár zagat zugazug gori díbou.

Mozid maalumat

- [NSW Health Influenza](#)
NSW Sehétór Influénza
- [NSW respiratory surveillance report](#)
NSW niyác loon félón ór nozordarir repút
- [National Immunisation Program Schedule](#)
Decoittár fúíñc márede fúúrúgramor thaim theból
- [Frequently asked questions about influenza vaccination for health professionals](#)
Bar bár fusár lowazade súwal okkól influéza váksin ór baaborte sehétor ham goroiya okkól
- [NCIRS - Frequently asked questions about influenza](#)
NCIRS-Bar bár fusár lowazade súwal okkól influézar farádé biaram baaborte
- [Translated respiratory illness resources](#)
Niyác loon félónór biyaram okkólór turujuma goirjéde wasáel okkól